

Bruxelles, 20.7.2021
COM(2021) 429 final

2021/0244 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**de modificare a Directivei (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului în
ceea ce privește accesul autorităților competente la registrele centralizate de conturi
bancare prin intermediul punctului unic de acces**

{SWD(2021) 210 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXT

• Motivele și obiectivele propunerii

După cum se subliniază în Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025¹, Uniunea Europeană trebuie să își intensifice lupta împotriva obținerii de fonduri din săvârșirea de infracțiuni. Grupurile infracționale organizate își folosesc profiturile ilegale substanțiale pentru a se infiltra în economia legală și instituțiile publice, erodând statul de drept și drepturile fundamentale și subminând dreptul cetățenilor la siguranță și încrederea lor în autoritățile publice. Veniturile ilegale generate de activitățile infracționale în UE au fost de 139 de miliarde EUR în 2019², ceea ce reprezintă 1 % din produsul intern brut al Uniunii. În pofida dezvoltării unui cadru juridic pentru recuperarea activelor la nivelul UE și la nivel național, doar un procent redus de instrumente și produse provenite din săvârșirea de infracțiuni sunt confiscate³.

Accesul rapid la informații financiare este esențial pentru eficacitatea investigațiilor financiare și pentru urmărirea și confiscarea cu succes a instrumentelor și produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni. În acest sens, este esențial să se știe cine deține un cont bancar într-un alt stat membru decât cel care efectuează investigația: nu numai pentru a putea stabili cărui stat membru urmează să îi fie trimise⁴ ordinele de înghețare și de confiscare, ci și pentru a le oferi anchetatorilor posibile piste de investigație cruciale. Cu toate acestea, pentru ca autoritățile responsabile cu prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor dintr-un stat membru să obțină informații cu privire la persoanele care fac obiectul unei investigații ce dețin conturi bancare într-un alt stat membru, acestea trebuie în prezent să colecteze informațiile prin intermediul canalelor de cooperare polițienească sau judiciară. Acesta este un proces adesea greoi și care necesită mult timp, împiedicând accesul rapid la informații, astfel cum se arată în anexa 7 la evaluarea impactului care însoțește pachetul de propuneri legislative ale Comisiei privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT) și asigurarea respectării legii.

În conformitate cu articolul 32a din cea de a cincea directivă privind combaterea spălării banilor⁵, statele membre trebuie să instituie mecanisme centralizate automatizate, cum ar fi

¹ Comunicarea Comisiei referitoare la Strategia UE de combatere a criminalității organizate 2021-2025 [COM(2021) 170, 14.4.2021].

² Acestea acoperă veniturile obținute din drogurile ilegale, traficul de persoane, introducerea ilegală de migranți, fraude (frauda intracomunitară în domeniul TVA cu firme „fantomă”, încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, fraudă în domeniul alimentară), infracțiunile împotriva mediului (traficul ilicit de deșeuri și de specii sălbatice de faună și floră), armele de foc ilicite, comerțul ilicit cu produse din tutun, activitățile de criminalitate informatică și criminalitatea organizată contra patrimoniului [Studiul privind cartografierea riscului de infiltrare a criminalității organizate și grave în întreprinderile legitime (Mapping the risk of serious and organised crime infiltration in legitimate businesses), martie 2021, DR0221244ENN], <https://data.europa.eu/doi/10.2837/64101>.

³ Europol, *Does crime still pay? Criminal Asset Recovery in the EU* (Criminalitatea este în continuare rentabilă? Recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni în UE) – Analiza informațiilor statistice din perioada 2010-2014, 2016; <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/does-crimestill-pay>.

⁴ Pe baza Deciziilor-cadru 2003/757/JAI și 2006/783/JAI ale Consiliului și (de la 19 decembrie 2020) a Regulamentului (UE) 2018/1805.

⁵ Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a

registrele centrale sau sistemele centrale electronice de extragere a datelor, care să permită identificarea oricărei persoane fizice sau juridice care deține sau controlează conturi de plăți, conturi bancare și casete de valori.

Directiva (UE) 2019/1153⁶ le impune deja statelor membre să desemneze autorități competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor, pentru ca acestea să acceseze și să consulte mecanismele centralizate automatizate [denumite „registre centralizate de conturi bancare” în Directiva (UE) 2019/1153, termen utilizat în continuare]. De asemenea, directiva le impune statelor membre să includă birourile de recuperare a activelor printre autoritățile lor competente desemnate și le permite statelor membre să desemneze autoritățile fiscale și agențiile anticorupție drept autorități competente, în măsura în care acestea sunt competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor în temeiul dreptului intern. Termenul de transpunere a directivei este 1 august 2021.

În conformitate cu propunerea Comisiei referitoare la o nouă directivă privind combaterea spălării banilor, care este prezentată împreună cu prezenta propunere, statele membre se asigură că informațiile din registrele centralizate de conturi bancare sunt disponibile prin intermediul punctului unic de acces al registrelor de conturi bancare (*bank account registers* - BAR) care urmează să fie dezvoltat și gestionat de Comisie⁷. Prin interconectarea registrelor centralizate de conturi bancare, autoritățile care au acces la punctul unic de acces al BAR ar urma să fie în măsură să stabilească rapid dacă o persoană deține conturi bancare în alte state membre, fără a fi nevoite să solicite această informație tuturor omologilor lor din toate statele membre. În conformitate cu temeiul său juridic [articolul 114 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE)], noua directivă privind combaterea spălării banilor va oferi acces la punctul unic de acces al BAR numai unităților de informații financiare (FIU), organismului național care primește rapoartele privind tranzacțiile suspecte de la entitățile obligate⁸ și le transmite, după caz, autorităților de urmărire penală. Cu toate acestea, în interesul combaterii infracțiunilor grave și, în special, al desfășurării unor investigații financiare eficace, autoritățile competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor trebuie, de asemenea, să aibă acces la punctul unic de acces al BAR, care să le permită să identifice, să analizeze și să interpreteze informațiile financiare relevante pentru procedurile penale.

Prezenta propunere urmărește extinderea accesului la punctul unic de acces al BAR, astfel cum a fost introdus prin noua directivă privind combaterea spălării banilor, la autoritățile competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor, care sunt desemnate drept autorități competente în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Directiva (UE) 2019/1153.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere completează dispozițiile privind punctul unic de acces al BAR incluse în propunerea Comisiei de nouă directivă privind combaterea spălării banilor.

Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73).

⁶ Directiva (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni (JO L 186, 11.7.2019, p. 122)

⁷ Propunerea Comisiei de directivă a Parlamentului European și a Consiliului 2021/XX.

⁸ Persoană fizică sau juridică care intră în domeniul de aplicare al Directivei privind combaterea spălării banilor și care face obiectul normelor privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT).

Temeiul juridic al cadrului de combatere a spălării banilor (articolul 114 din TFUE) se referă la piața internă, iar scopul acestuia este de a preveni utilizarea sistemului financiar al Uniunii în scopul spălării banilor și al finanțării terorismului. Prezenta propunere completează și se bazează pe componenta preventivă a politicilor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și consolidează cadrul juridic în ceea ce privește cooperarea în materie de aplicare a legii.

Prezenta propunere este conformă cu planul de acțiune pentru o politică cuprinzătoare a Uniunii privind prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului, adoptat de Comisie în mai 2020⁹. Planul de acțiune subliniază faptul că interconectarea registrelor centralizate de conturi bancare la nivelul întregii Uniuni este necesară pentru a accelera accesul FIU și al autorităților de aplicare a legii la informațiile privind conturile bancare și pentru a facilita cooperarea transfrontalieră. Strategia UE privind o uniune a securității (iulie 2020)¹⁰ subliniază, de asemenea, că o astfel de interconectare ar putea accelera în mod semnificativ accesul FIU și al autorităților competente la informațiile financiare. Noua strategie a UE de combatere a criminalității organizate semnalează faptul că Comisia va revizui Directiva (UE) 2019/1153 pentru a le oferi autorităților de aplicare a legii acces la viitoarea platformă care interconectează registrele centralizate de conturi bancare din întreaga Uniune.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Directiva propusă este conformă cu obiectivele de politică ale Uniunii, în special cu combaterea criminalității grave, precum și cu cadrul de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv cu noul pachet privind combaterea spălării banilor.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

- **Temeiul juridic**

În conformitate cu temeiul juridic utilizat pentru adoptarea actului juridic în curs de modificare, și anume Directiva (UE) 2019/1153, temeiul juridic al directivei propuse este articolul 87 alineatul (2) din TFUE. Această dispoziție îi permite Uniunii să ia măsuri privind cooperarea polițienească care implică autoritățile competente ale statelor membre (inclusiv poliția, serviciile vamale și alte servicii specializate de aplicare a legii), în special în ceea ce privește colectarea, stocarea și schimbul de informații relevante pentru prevenirea, depistarea și investigarea infracțiunilor.

- **Subsidiaritatea (în cazul competențelor neexclusive)**

În conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este enunțat la articolul 5 alineatul (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), obiectivele propunerii nu pot fi realizate în mod satisfăcător numai de către statele membre și, prin urmare, pot fi îndeplinite mai bine la nivelul Uniunii. Prezenta propunere nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.

Grupurile infracționale organizate operează adesea la nivel transfrontalier, printre altele pentru a ascunde și a reinvesti activele obținute ilegal. Amenințarea pe care o reprezintă

⁹ Comunicarea Comisiei privind un plan de acțiune pentru o politică amplă a Uniunii în materie de prevenire a spălării banilor și a finanțării terorismului [COM(2020) 2800, 7.5.2020].

¹⁰ Comunicarea Comisiei referitoare la Strategia UE privind uniunea securității [COM(2020) 605 final, 24.7.2020].

grupurile infracționale organizate care își canalizează profiturile ilicite pentru a se infiltra în economie afectează întreaga Uniune și, prin urmare, necesită un răspuns la nivelul UE.

- **Proportionalitatea**

În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul 5 alineatul (4) din TUE, prezenta propunere se limitează la ceea ce este necesar și proporțional astfel încât să se faciliteze utilizarea și schimbul de informații financiare relevante de către autoritățile publice care au datoria de a-i proteja pe cetățenii Uniunii.

Directiva (UE) 2019/1153 oferă acces doar la un set limitat de informații (de exemplu, numele titularului, numărul contului bancar), care sunt strict necesare pentru a se stabili dacă persoana care face obiectul unei investigații deține un cont la o bancă și băncile la care aceasta deține un cont. Aceeași limitare se va aplica și în ceea ce privește posibilitățile de acces și de consultare prin intermediul punctului unic de acces al BAR, creat prin prezenta propunere.

În consecință, autoritățile competente ale altor state membre vor putea accesa și consulta în mod direct următorul set limitat de informații prin intermediul punctului unic de acces al BAR [a se vedea articolul 4 alineatul (2) coroborat cu articolul 2 alineatul (7) din Directiva (UE) 2019/1153; a se vedea, de asemenea, articolul 32a alineatul (3) din actuala directivă privind combaterea spălării banilor, precum și articolul 14 alineatul (3) din noua propunere de directivă privind combaterea spălării banilor și articolul 18 alineatul (1) din noua propunere de regulament privind combaterea spălării banilor]:

- pentru titularul de cont-client și orice persoană care pretinde că acționează în numele clientului: numele, însoțit fie de celelalte date de identificare obligatorii, fie de un număr unic de identificare;
- pentru beneficiarul real al titularului de cont-client: numele, însoțit fie de celelalte date de identificare obligatorii, fie de un număr unic de identificare;
- pentru contul bancar sau de plăți: numărul de cont bancar internațional (IBAN) și data deschiderii și închiderii contului;
- pentru caseta de valori: numele depozitarului, însoțit fie de celelalte date de identificare obligatorii, fie de un număr unic de identificare și de durata perioadei de închiriere a casetei de valori.

Prin urmare, în conformitate cu măsurile propuse, autoritățile competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor nu vor putea în continuare să acceseze și să consulte date sensibile, cum ar fi informațiile privind tranzacțiile sau soldul conturilor. Numai informațiile strict necesare pentru identificarea titularului unui cont bancar sau al unui cont de plăți sau al unei casete de valori vor fi accesibile prin intermediul punctului unic de acces al BAR. Odată ce autoritățile vor identifica, în baza accesului oferit în temeiul prezentei propuneri, instituția financiară la care persoana care face obiectul unei investigații deține un cont bancar într-un alt stat membru, acestea vor trebui, în cazul în care se consideră necesar, să solicite informații suplimentare (de exemplu, o listă a tranzacțiilor) prin intermediul canalelor adecvate de cooperare polițienească sau judiciară.

- **Alegerea instrumentului**

Prezenta propunere ia forma unei directive, deoarece implică modificarea Directivei (UE) 2019/1153.

3. REZULTATE ALE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR PĂRȚILOR INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Opinii ale altor instituții și consultări cu părțile interesate**

În Concluziile Consiliului din iunie 2020 privind consolidarea investigațiilor financiare în vederea combaterii formelor grave de criminalitate și a criminalității organizate¹¹, statele membre au invitat Comisia să ia în considerare consolidarea suplimentară a cadrului juridic prin interconectarea registrelor naționale centralizate de conturi bancare, astfel încât să se accelereze accesul la informațiile financiare și să se faciliteze cooperarea transfrontalieră între autoritățile competente din întreaga Uniune.

În rezoluția sa din 10 iulie 2020¹², Parlamentul European a salutat planul Comisiei de a asigura interconectarea registrelor centralizate de conturi bancare pentru a accelera accesul autorităților de aplicare a legii și al FIU la informații financiare în diferite etape ale investigațiilor și pentru a facilita cooperarea transfrontalieră în deplină conformitate cu normele aplicabile privind protecția datelor.

În cursul elaborării prezentei propuneri, Comisia a consultat birourile de recuperare a activelor în cadrul reuniunilor Platformei birourilor de recuperare a activelor și prin intermediul unei consultări informale și specifice. Acestea și-au exprimat sprijinul deplin pentru inițiativă.

- **Evaluarea impactului**

Propunerea este susținută de evaluarea impactului privind noul pachet propus privind combaterea spălării banilor (în special anexa 7 a acestuia privind interconectarea registrelor de conturi bancare), cu privire la care Comitetul de control normativ a emis un aviz pozitiv la 4 decembrie 2020. Un document de lucru al serviciilor Comisiei, care este anexat la propunere, prezintă o analiză mai detaliată a situației și a impactului extinderii accesului autorităților competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor, desemnate în temeiul Directivei 2019/1153, la sistemul interconectat de registre centralizate de conturi bancare.

- **Drepturi fundamentale**

Prezenta propunere le va oferi autorităților competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor care sunt desemnate în mod clar acces la sistemul interconectat de registre centralizate de conturi bancare prin intermediul punctului unic de acces al BAR. Acest lucru le va permite autorităților să stabilească rapid dacă o persoană deține conturi bancare în alte state membre, fără a fi nevoite să solicite această informație tuturor omologilor lor din toate statele membre ale UE.

Registrele centralizate de conturi bancare centralizează date cu caracter personal referitoare la persoane fizice și juridice. Prin urmare, extinderea accesului la punctul unic de acces al BAR va avea un impact asupra drepturilor fundamentale ale persoanelor vizate, în special asupra

¹¹ Concluziile Consiliului privind consolidarea investigațiilor financiare în vederea combaterii formelor grave de criminalitate și a criminalității organizate, 17 iunie 2020 (8927/20).

¹² Rezoluția Parlamentului European din 10 iulie 2020 referitoare la o politică cuprinzătoare a Uniunii privind prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului - Planul de acțiune al Comisiei și alte evoluții recente [2020/2686 (RSP)].

dreptului la viață privată și a dreptului la protecția datelor cu caracter personal [articolele 7 și, respectiv, 8 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene („carta”)].

Orice restrângere rezultată a exercitării drepturilor și libertăților recunoscute de cartă, în special a celor prevăzute la articolele 7 și 8 din aceasta, respectă cerințele stabilite de cartă, în special cele prevăzute la articolul 52 alineatul (1) din aceasta.

Limitarea este prevăzută de lege și este justificată de necesitatea de a urmări un obiectiv de interes general recunoscut de Uniune, și anume combaterea criminalității grave.

În plus, este respectată esența drepturilor și a libertăților în cauză, iar limitările sunt proporționale cu obiectivul urmărit.

În ceea ce privește dreptul la viață privată, impactul este limitat, în special deoarece prezenta propunere nu impune colectarea de date suplimentare privind titularii de conturi și având în vedere că informațiile din alte state membre care sunt accesibile prin intermediul punctului unic de acces al BAR pot fi deja obținute prin intermediul canalelor de cooperare polițienească și judiciară. În plus, interferența cu dreptul la viață privată va fi relativ limitată din punctul de vedere al gravității, deoarece datele care pot fi accesate și consultate nu acoperă tranzacțiile financiare sau soldul contului. Se va putea accesa și consulta un set limitat de informații (de exemplu, numele titularului și numărul contului bancar), și anume informațiile strict necesare solicitate de autoritățile competente dintr-un anumit stat membru pentru a stabili la ce bancă (bănci) din alte state membre deține persoana care face obiectul unei investigații un cont bancar.

În ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice, informațiile privind conturile bancare pot constitui date cu caracter personal, iar accesul la aceste date al autorităților competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor ar constitui o prelucrare a datelor cu caracter personal. Prelucrarea datelor din registrele centralizate de conturi bancare care sunt accesate și consultate de aceste autorități prin intermediul punctului unic de acces al BAR ar urma să facă obiectul legilor naționale de transpunere a Directivei (UE) 2016/680, astfel cum este cazul în prezent pentru datele accesate și consultate în temeiul Directivei (UE) 2019/1153 în forma sa actuală.

În plus, garanțiile și limitările prevăzute deja în Directiva (UE) 2019/1153 se vor aplica și în ceea ce privește orice accesare sau consultare directă a registrelor centralizate de conturi bancare ale altor state membre efectuate de autoritățile desemnate prin intermediul punctului unic de acces al BAR. Este vorba, în special, de garanțiile și limitările prevăzute la articolele 3, 4, 5 și 6 din directiva respectivă, care prevăd, în special, următoarele:

- numai autoritățile competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor care au fost desemnate de statele membre vor putea accesa și consulta registrele centralizate de conturi bancare, inclusiv prin intermediul punctului unic de acces al BAR [articolul 3 alineatul (1) coroborat cu noul articolul 4 alineatul (1a) din directivă];
- competența de a accesa și a consulta registrele centralizate de conturi bancare, inclusiv prin intermediul punctelor unice de acces al BAR, este acordată numai în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a „infracțiunilor grave” sau al sprijinirii unei anchete penale ce vizează „infracțiuni grave” [articolul 4 alineatul (1) și noul alineat (1a) din directivă]. În acest context, infracțiunile grave se

referă la formele de criminalitate enumerate în anexa I la Regulamentul (UE) 2016/794¹³ [articolul 2 alineatul (12) din directivă];

- astfel cum s-a arătat mai sus, poate fi accesat și consultat doar un set limitat de informații din registrele centralizate de conturi bancare, și anume cele strict necesare pentru a se stabili dacă persoana care face obiectul unei investigații deține un cont la o bancă și băncile la care aceasta deține un cont, inclusiv prin intermediul punctului unic de acces al BAR (de exemplu, numele titularului și numărul contului bancar) [articolul 4 alineatul (2) coroborat cu articolul 2 alineatul (7)];
- accesul și consultările, inclusiv prin intermediul punctului unic de acces al BAR, trebuie efectuate de la caz la caz de către personalul desemnat și autorizat în mod specific din cadrul fiecărei autorități competente [articolul 5 alineatul (1) și alineatul (2)]. Statele membre trebuie să instituie măsuri pentru a asigura standarde tehnologice înalte de securitate a datelor în scopul accesării și consultării de informații privind conturile bancare [articolul 5 alineatul (3)];
- trebuie păstrate evidențe ale tuturor accesărilor și consultărilor, inclusiv atunci când acestea sunt efectuate prin intermediul punctului unic de acces al BAR [articolul 6 alineatul (1)]. Aceste evidențe trebuie verificate periodic de către responsabilii cu protecția datelor pentru registrele centralizate de conturi bancare și puse la dispoziția autorității de supraveghere competente la cererea acesteia [articolul 6 alineatul (2)]. Evidențele pot fi păstrate numai pentru monitorizarea protecției datelor, trebuie protejate prin măsuri corespunzătoare împotriva accesului neautorizat și trebuie șterse după 5 ani de la creare, cu excepția cazului în care sunt necesare pentru procedurile de monitorizare [articolul 6 alineatul (3)].

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului UE.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planuri de implementare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare**

Actul care urmează să fie modificat [Directiva (UE) 2019/1153] prevede deja o monitorizare, raportare și evaluare corespunzătoare.

- **Documente explicative (în cazul directivelor)**

Propunerea nu necesită documente explicative în vederea transpunerii.

- **Explicație detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Articolul 1 modifică articolul 4 din Directiva (UE) 2019/1153 și le oferă autorităților desemnate care sunt competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor posibilitatea de a accesa și a consulta în mod direct registrele centralizate de conturi bancare ale altor state membre prin intermediul punctului unic de acces al BAR.

¹³ Regulamentul (UE) 2016/794 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 mai 2016 privind Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de înlocuire și de abrogare a Deciziilor 2009/371/JAI, 2009/934/JAI, 2009/935/JAI, 2009/936/JAI și 2009/968/JAI ale Consiliului (JO L 135, 24.5.2016, p. 53).

Articolul 2 stabilește termenul limită pentru transpunerea de către statele membre a noii directive.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

de modificare a Directivei (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește accesul autorităților competente la registrele centralizate de conturi bancare prin intermediul punctului unic de acces

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 87 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁴,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor¹⁵,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) Facilitarea accesului la informațiile financiare este necesară pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor grave, inclusiv a terorismului. În special, accesul rapid la informații financiare este esențial pentru desfășurarea unor anchete penale eficiente și pentru reușita urmăririi și a confiscării ulterioare a instrumentelor și produselor provenite din săvârșirea de infracțiuni.
- (2) Directiva (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁶ le permite autorităților competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor care au fost desemnate de statele membre să acceseze și să consulte, sub rezerva anumitor garanții și limitări, informații privind conturile bancare. Directiva (UE) 2019/1153 definește informațiile privind conturile bancare ca fiind anumite informații conținute în mecanismele centralizate automatizate pe care statele membre le-au instituit în temeiul Directivei (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁷, denumite „registre centralizate de conturi bancare” în Directiva (UE) 2019/1153.

¹⁴ JO C , , p. .

¹⁵ JO C , , p. .

¹⁶ Directiva (UE) 2019/1153 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 iunie 2019 de stabilire a normelor de facilitare a utilizării informațiilor financiare și de alt tip în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a anumitor infracțiuni și de abrogare a Deciziei 2000/642/JAI a Consiliului (JO L 186, 11.7.2019, p. 122)

¹⁷ Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73).

- (3) Autoritățile desemnate în temeiul Directivei (UE) 2019/1153 includ cel puțin birourile de recuperare a activelor și pot include, de asemenea, autorități fiscale și agenții anticorupție, în măsura în care acestea sunt competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor în temeiul dreptului intern. În temeiul directivei respective, autoritățile competente sunt împuternicite să acceseze și să consulte în mod direct numai registrele centralizate de conturi bancare din statul membru care a desemnat autoritățile respective.
- (4) Directiva (UE) YYYY/XX a Parlamentului European și a Consiliului¹⁸, care înlocuiește Directiva 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului¹⁹ și păstrează principalele caracteristici ale sistemului instituit prin directiva respectivă prevede, în plus, că mecanismele centralizate automatizate sunt interconectate prin intermediul punctului unic de acces al registrelor de conturi bancare (BAR), care urmează să fie dezvoltat și operat de Comisie. Cu toate acestea, în temeiul Directivei (UE) YYYY/XX, numai FIU au în continuare acces direct la mecanismele centralizate automatizate, inclusiv prin intermediul punctului unic de acces al BAR.
- (5) Având în vedere caracterul transfrontalier al criminalității organizate și al spălării banilor, precum și importanța informațiilor financiare relevante în scopul combaterii activităților infracționale, inclusiv prin urmărirea, înghețarea și confiscarea rapidă a activelor obținute în mod ilegal, atunci când este posibil și adecvat, autoritățile competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor desemnate în conformitate cu Directiva (UE) 2019/1153 ar trebui să poată accesa și consulta în mod direct registrele centralizate de conturi bancare ale altor state membre prin intermediul punctului unic de acces al BAR instituit în temeiul Directivei (UE) YYYY/XX.
- (6) Garanțiile și limitările stabilite deja prin Directiva (UE) 2019/1153 ar trebui să se aplice, de asemenea, în ceea ce privește posibilitățile de accesare și consultare a informațiilor privind conturile bancare, prin intermediul punctului unic de acces al BAR, instituit prin prezenta directivă. Aceste garanții și limitări le includ pe cele privind limitarea la autoritățile care au competența de a accesa și a consulta informații privind conturile bancare, scopurile în care se pot efectua accesarea și consultarea, tipurile de informații care sunt accesibile și care pot fi consultate, cerințele aplicabile personalului autorităților competente desemnate, securitatea datelor și ținerea de evidențe privind accesul și consultările.
- (7) Orice prelucrare a datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în legătură cu posibilitățile de acces și de consultare stabilite de prezenta directivă face obiectul Directivei 2016/680/UE a Parlamentului European și a Consiliului²⁰. Prin urmare, prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute la articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană și în Carta drepturilor

¹⁸ [Trimiterea la noua Directivă privind combaterea spălării banilor, odată ce este adoptată.]

¹⁹ Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei (JO L 141, 5.6.2015, p. 73).

²⁰ Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului (JO L 119, 4.5.2016, p. 89).

fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la protecția datelor cu caracter personal.

- (8) Având în vedere că obiectivul prezentei directive, și anume acela de a conferi autorităților desemnate care sunt competente pentru prevenirea, depistarea, investigarea sau urmărirea penală a infracțiunilor posibilitatea de a accesa și a consulta registrele centralizate de conturi bancare ale altor state membre prin intermediul punctului unic de acces al BAR instituit prin Directiva (UE) YYYY/XX, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, însă poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestui obiectiv.
- (9) [În conformitate cu articolul 3 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Irlanda și-a notificat intenția de a participa la adoptarea și la aplicarea prezentei directive.]
- [sau]
- [În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 21 privind poziția Regatului Unit și a Irlandei cu privire la spațiul de libertate, securitate și justiție, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, și fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul respectiv, Irlanda nu participă la adoptarea prezentei directive, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.]
- (10) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul nr. 22 privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentei directive, aceasta nu este obligatorie pentru respectivul stat membru și nu i se aplică.
- (11) Prin urmare, Directiva (UE) 2019/1153 ar trebui modificată în consecință.
- (12) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului²¹ [și a emis un aviz la XXX 2021],

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

La articolul 4 din Directiva (UE) 2019/1153 se introduce următorul alineat:

„1a. Statele membre se asigură că autoritățile naționale competente desemnate în temeiul articolului 3 alineatul (1) au competența de a accesa și a consulta, în mod direct și imediat, informațiile privind conturile bancare din alte state membre, disponibile prin intermediul punctului unic de acces al registrelor de conturi bancare (BAR), instituit în temeiul articolului XX din Directiva (UE)

²¹ Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

YYYY/XX [noua directivă privind combaterea spălării banilor], atunci când acest lucru este necesar pentru îndeplinirea atribuțiilor care le revin în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a unei infracțiuni grave sau al sprijinirii unei anchete penale privind o infracțiune gravă, inclusiv în vederea identificării, urmăririi și înghețării activelor legate de o astfel de investigație.”

Articolul 2

1. Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până cel târziu la [XXYY] [perioada de transpunere trebuie aliniată la data de aplicare stabilită de noua directivă privind combaterea spălării banilor pentru aplicarea dispozițiilor privind interconectarea mecanismului automatizat centralizat]. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

2. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 3

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Prezenta directivă se adresează statelor membre în conformitate cu tratatele.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*